

Ročník 1972

# Sbírka zákonů

Československá socialistická republika

ČESKÁ  
SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA

SLOVENSKÁ  
SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA

Částka 6

Vydána dne 28. března 1972

Cena Kčs 1,30

OBSAH:

14. Usnesení předsednictva Federálního shromáždění Československé socialistické republiky o vyhlášení doplňovacích voleb ve volebním obvodu č. 55 pro volby do Sněmovny lidu Federálního shromáždění Československé socialistické republiky
  15. Vyhláška ministerstva zdravotnictví Slovenské socialistické republiky o ochraně a rozvoji přírodních léčebných lázní a přírodních léčivých zdrojů
  16. Vyhláška federálního ministerstva zemědělství a výživy o hospodaření s lihem
  17. Vyhláška federálního ministerstva financí o kontrole výroby a oběhu lithu
- Oznámení o vydání obecných právních předpisů

14

USNESENÍ

**předsednictva Federálního shromáždění Československé socialistické republiky**

ze dne 28. března 1972

**o vyhlášení doplňovacích voleb ve volebním obvodu č. 55 pro volby do Sněmovny lidu Federálního shromáždění Československé socialistické republiky**

Předsednictvo Federálního shromáždění vyhláší podle čl. 59 ústavního zákona o československé federaci a podle § 50 zákona č. 44/1971 Sb., o volbách do Federálního shromáždění, doplňovací volby ve volebním obvodu č. 55 pro volby do Sněmovny lidu Federálního shromáždění na sobotu dne 27. května 1972.

Indra v. r.

## 15

## VYHLÁŠKA

ministerstva zdravotnictví Slovenské socialistické republiky

ze dne 13. března 1972

## o ochraně a rozvoji přírodních léčebných lázní a přírodních léčivých zdrojů

Ministerstvo zdravotnictví Slovenské socialistické republiky stanoví v dohodě se zúčastněnými ústředními orgány podle § 70 odst. 1 písm. b) a c) zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu.

## ČÁST I

## Zřízení přírodních léčebných lázní

## § 1

Přírodní léčebné lázně může zřídit ministerstvo zdravotnictví Slovenské socialistické republiky (dále jen „ministerstvo zdravotnictví“) za těchto podmínek:

a) jsou-li v místě

1. přírodní zdroje, které byly prohlášeny za léčivé (část II) nebo
2. klimatické podmínky, které byly prohlášeny za příznivé k léčení (část IV),

b) využijí-li se přírodní léčivé zdroje k lázeňské péči přímo v místě a

c) jsou-li v místě splněny zvláštní hygienické požadavky určené ministerstvem zdravotnictví.

## ČÁST II

## Prohlášení přírodních zdrojů za léčivé

## § 2

[<sup>1</sup>] Za přírodní léčivé zdroje vod lze prohlásit dostatečně vydatné zdroje přirozeně se vyskytující v těchto vod, jestliže

- a) mají vzhledem ke svému chemickému složení nebo fyzikálním vlastnostem stálé vědecky prokázané léčivé účinky,
- b) vyhovují potřebným hygienickým požadavkům,
- c) jsou použitelné k léčebným účelům ve stavu, v jakém se vyskytují v přírodě, nebo po úpravě, která nenaruší jejich léčivé účinky, a
- d) je v celospolečenském zájmu, aby se používaly k léčebně preventivní péči.

[<sup>2</sup>] Za vody podle odstavce 1 písm. a) se považují vody, které se podstatně odlišují od jiných vod

a) teplotou nad 25 °C nebo

b) obsahem rozpuštěných neústrojných tuhých sloučenin (nejméně 1 g v 1 litru vody) nebo

c) obsahem plynů např. kyslíčnanu uhličitého (nejméně 1 g v 1 litru vody), sirovodíku (nejméně 1 mg v 1 litru vody), rádiové emanace (nejméně 37 nCi/litr) nebo

d) obsahem jiných součástí, které se v obyčejných vodách nevyskytují nebo se v nich vyskytují v menším množství, např. jódu (nejméně 5 mg v 1 litru vody), železa (nejméně 10 mg v 1 litru vody) anebo

e) obsahem jiných součástí s farmakodynamickými účinky.

## § 3

Pro prohlášení přírodních zdrojů plynů a emanací za léčivé platí obdobně podmínky určené v § 2 odst. 1 pro prohlášení přírodních léčivých zdrojů vod.

## § 4

Za přírodní léčivé zdroje rašelin, slatin, bahen a jiných zemín lze prohlásit dostatečně vydatná ložiska těchto peloidů, jestliže

- a) mají vlastnosti a účinky uvedené v § 2 odst. 1 a
- b) vznikly přirozenými geologickými nebo biologickými pochody.

## § 5

[<sup>1</sup>] Přírodní zdroj prohlašuje za léčivý ministerstvo zdravotnictví na návrh Inspektorátu lázní a zřídel ministerstva zdravotnictví (dále jen „Inspektorát“).

[<sup>2</sup>] Podnět k prohlášení přírodního zdroje za léčivý může dát národní výbor, v jehož obvodu se zdroj vyskytuje, nebo organizace, která hodlá zdroj využívat. Podnět se dává Inspektorátu.

[<sup>3</sup>] V podnětu je nutno popsat zdroj a jeho okolí, způsob jeho odkrytí nebo zachycení, vlastnosti a účinky jeho produktů a podat návrh na způsob jeho využití. K podnětu je třeba připojit

geologický posudek, doklady o vydatnosti zdroje, o vlastnostech a účincích jeho produktů a o bakteriologickém posouzení zdroje.

### § 6

[<sup>1</sup>] Ministerstvo zdravotnictví na návrh Inspektorátu zruší prohlášení přírodního zdroje za léčivý, ztratí-li zdroj předepsané vlastnosti a účinky stanovené v § 2 až 4, nebo nebude-li ho možno dále využívat k léčebným účelům. Podnět ke zrušení se dává Inspektorátu.

[<sup>2</sup>] V podnětu je nutno uvést důvod pro zrušení prohlášení přírodního zdroje za léčivý; zejména je třeba popsat, v jakém rozsahu, popřípadě jakým způsobem nastala ztráta vydatnosti zdroje nebo vlastností a účinků jeho produktů.

[<sup>3</sup>] Ministerstvo zdravotnictví v rozhodnutí podle odstavce 1 může určit způsob a podmínky dalšího použití přírodního zdroje.

## ČÁST III

### Prohlášení zdrojů vod za zdroje přírodních stolních minerálních vod

#### § 7

[<sup>1</sup>] Za zdroje přírodních stolních minerálních vod lze prohlásit zdroje takových vod, které

- mají vzhledem ke svému chemickému složení nebo fyzikálním vlastnostem vědecky prokázané a trvalé účinky prospěšné lidskému zdraví,
- vyhovují potřebným hygienickým požadavkům a
- mohou se používat ve stavu, v jakém se vyskytují v přírodě.

[<sup>2</sup>] Za vody podle odstavce 1 písm. a) se považují vody, které obsahují nejméně 1 g kyslíčnku uhličitýho a nejvýše 5 g rozpuštěných tuhých látek v 1 litru vody, přičemž se tyto součásti ani jednotlivě, ani vcelku nevyznačují výraznými farmakodynamickými účinky.

[<sup>3</sup>] O prohlášení přírodních zdrojů za zdroje přírodních stolních minerálních vod, jakož i o zrušení prohlášení těchto zdrojů platí obdobně ustanovení § 5 a 6.

## ČÁST IV

### Prohlášení klimatických podmínek za příznivé k léčení

#### § 8

Klimatické podmínky jsou příznivé k léčení, jestliže způsobují vhodné změny reaktivity nebo jiných fyziologických funkcí organismu. Takové klimatické podmínky je třeba prokázat vědeckým průzkumem fyzikálních a fyzikálně chemických vlastností místního podnebí a jeho biologických účinků na lidský organismus.

#### § 9

[<sup>1</sup>] Klimatické podmínky lze prohlásit za příznivé k léčení podle § 8, jestliže

- relativní délka slunečního svitu v dlouhodobém průměru je alespoň 40 %, nejméně však 1650 hodin za rok,
- teplotní zatížení (rozíl teplot) nepřekračuje v měsíčním průměru 13 °C za 24 hodin,
- vlhkost vzduchu je v měsíčním průměru nejvýše 87 %,
- prašný spad nepřekračuje ve vnitřním lázeňském území 5 g/m<sup>2</sup> za měsíc.

[<sup>2</sup>] Pro prohlášení klimatických podmínek za příznivé k léčení je rozhodující nejen míra znečištění jednotlivými škodlivinami, ale i konečný obsah směsi škodlivin v ovzduší; přitom

- střední hodnota poletujícího aerosolu nesmí překročit 0,15 mg/m<sup>3</sup> za 24 hodin a 0,5 mg/m<sup>3</sup> za 30 min. v případě, že jde o aerosol, který neobsahuje víc než 20 % volného kyslíčnku křemičitýho,
- střední hodnota kyslíčnku sifíčitýho nesmí překročit 0,05 mg/m<sup>3</sup> za 24 hodin a 0,2 mg/m<sup>3</sup> za 30 min.,
- další škodliviny nesmí překročit hodnoty určené v jednotlivých případech ministerstvem zdravotnictví.

#### § 10

[<sup>1</sup>] Klimatické podmínky prohlašuje pro určité místo za příznivé k léčení ministerstvo zdravotnictví na návrh Inspektorátu.

[<sup>2</sup>] Podnět k prohlášení klimatických podmínek za příznivé k léčení může dát národní výbor, v jehož obvodě je místo, kde se mají zřídit přírodní léčebné lázně, nebo organizace, která hodlá klimatických podmínek využívat. Podnět se dává Inspektorátu.

[<sup>3</sup>] Podnět je nutno doložit odborným posudkem o tom, že klimatické podmínky odpovídají hodnotám stanoveným v § 9 nejméně za období 1 roku před podáním podnětu.

#### § 11

[<sup>1</sup>] Ministerstvo zdravotnictví na návrh Inspektorátu zruší prohlášení klimatických podmínek za příznivé k léčení, jestliže klimatické podmínky ztratí předepsané vlastnosti a účinky nebo jestliže jich nebude dále možno využívat pro léčebně preventivní péči. Podnět ke zrušení se dává Inspektorátu.

[<sup>2</sup>] V podnětu je nutno uvést příčinu, za které se ruší prohlášení klimatických podmínek za léčivé; zejména je třeba popsat, v jakém rozsahu, popřípadě jakým způsobem vznikla ztráta jejich předepsaných vlastností a účinků.

## ČÁST V

## Využití přírodních léčivých zdrojů, zdrojů přírodních stolních minerálních vod a klimatických podmínek příznivých k léčení

## § 12

[1] K lázeňské péči lze využívat jen přírodní zdroje, které byly prohlášeny za léčivé. Využívání přírodních léčivých zdrojů k lázeňské péči je prvořadým celospolečenským zájmem.

[2] Přírodních léčivých zdrojů mohou využívat orgány a organizace, které jsou oprávněny poskytovat léčebně preventivní péči a jimž to ministerstvo zdravotnictví na návrh Inspektorátu povolí.

[3] V povolení k využití přírodního léčivého zdroje se k zabezpečení jeho stálé vydatnosti, léčivých účinků a hygienické nezávadnosti jeho produktů stanoví

- a) rozsah, způsob a podmínky využití,
- b) podmínky pro hydrologické a chemické sledování zdroje v místě výskytu a v místě jeho aplikace,
- c) zařízení, které je nutno k využití zdroje vybudovat a udržovat.

[4] Na dodržování podmínek uvedených v odstavci 3 dozírá Inspektorát; zjistí-li nedostatky, nařídí jejich odstranění.

## § 13

[1] Přírodní léčivé zdroje je třeba využívat tak, aby to odpovídalo jejich kapacitě.

[2] Orgán nebo organizace, která zdroje využívá nebo hodlá využívat, je povinna sestavovat plán využití přírodních léčivých zdrojů; v tomto plánu určí též množství produktů přírodních léčivých zdrojů, které se mohou použít jinak než na lázeňskou péči. Plán schvaluje Inspektorát.

## § 14

Zdrojů přírodních stolních minerálních vod se využívá především v péči o zdraví lidí, a to zejména k dietetickým účelům a v boji proti alkoholismu. Využití těchto zdrojů se musí plánovat tak, aby to odpovídalo jejich kapacitě. Plán využití zdrojů přírodních stolních minerálních vod sestaví orgán nebo organizace, která zdroje využívá nebo hodlá využívat. Plán schvaluje Inspektorát.

## § 15

Úpravu produktů přírodních léčivých zdrojů a přírodních stolních minerálních vod lze provádět jen podle zásad schválených Inspektorátem.

## § 16

[1] Pro využití klimatických podmínek příznivých k léčení platí obdobně ustanovení § 12 odst 1 a 2.

[2] Orgán nebo organizace, využívající příznivých klimatických podmínek k léčení, musí každých 10 roků předložit Inspektorátu dokumentaci o klimatických podmínkách v lázeňském místě, ve které se zhodnotí léčivé vlastnosti klimatických podmínek a výsledky měření hodnot podle § 9.

## ČÁST VI

## Ochrana přírodních léčebných lázní

## § 17

Ochrana přírodních léčebných lázní se zabezpečuje lázeňskými statuty, stanovenými ochrannými pásem a jinými ochrannými opatřeními.

## § 18

[1] Lázeňské statuty určují opatření, která je nutno provést v lázeňském místě, aby byl chráněn léčebný režim a aby bylo zachováno, popřípadě vytvořeno lázeňské prostředí

[2] V lázeňských statutech, které vydávají krajské národní výbory, se stanoví zejména, že

- a) ve vymezeném vnitřním území lázeňského místa (vnitřním lázeňským územím) se zřizují a provozují jen zařízení sloužící lázeňskému provozu,
- b) ve zbývající části lázeňského místa (vnějším lázeňským územím) se zřizují a provozují závody a zařízení, jen pokud nepůsobí rušivě na poskytování lázeňské péče a na lázeňské prostředí
- c) v lázeňském místě budou provedena opatření potřebná pro hygienickou ochranu ovzduší, vody a půdy, pro ochranu proti hluku a otřesům a pro zlepšení klimatických podmínek a vzhledu lázeňského místa,
- d) v lázeňském místě bude rozvíjena taková hospodářská a kulturně výchovná činnost, která vytváří příznivé podmínky pro poskytování lázeňské péče,
- e) průběžné pozemní komunikace budou vedeny mimo vnitřní lázeňské území a trasy přeletů letadel mimo lázeňské místo; místní pozemní komunikace a dopravní zařízení budou upraveny tak, aby plně sloužily potřebám a pohodlí návštěvníků lázeňského místa.

## § 19

[1] Nepostačí-li pro ochranu přírodních léčebných lázní ochranná opatření stanovená v lázeňských statutech a je-li třeba i v okolí lázeňského místa zabránit účinkům, které by ohrožily nebo ztížily lázeňskou péči a zhoršily klimatické podmínky nebo čistotu ovzduší, stanoví se ochranná opatření i mimo lázeňské místo. Jde-li o ochranu širšího rozsahu, vytyčí se kolem lázeňského místa ochranná pásma. Těmito ochrannými opatřeními se zakáže nebo omezí činnost škodlivá přírodním léčebným lázním nebo se uloží provádět

hospodářskou činnost tak, aby vytvářela příznivé podmínky pro poskytování lázeňské péče.

(2) Je-li toho zapotřebí k ochraně přírodních léčebných lázní, stanoví se další ochranná opatření i mimo ochranná pásma. Ustanovení odstavce 1 třetí věty platí obdobně.

#### § 20

Pokud vydání lázeňských statutů a stanovení ochranných pásem, popřípadě jiných ochranných opatření není vyhrazeno vládě, vydává lázeňské statuty, popřípadě stanoví ochranná pásma a jiná ochranná opatření příslušný krajský národní výbor na základě závazného posudku Inspektorátu. Jestliže krajský národní výbor zjistí při projednávání návrhů statutů, popřípadě ochranných pásem a jiných ochranných opatření, že by při ochraně lázeňských míst byly dotčeny důležité hospodářské zájmy, oznámí to ministerstvu zdravotnictví. Ministr zdravotnictví předloží návrhy k rozhodnutí vládě Slovenské socialistické republiky.

#### § 21

Aby se zabránilo škodám, které by mohly vzniknout přírodním léčebným lázním před vydáním lázeňských statutů, před stanovením ochranných pásem nebo před stanovením jiných ochranných opatření, popřípadě před jejich změnou, může Inspektorát stanovit nezbytná prozatímní ochranná opatření, a to i mimo lázeňské místo nebo ochranné pásmo. O obsahu těchto opatření platí přiměřeně ustanovení § 18 a 19.

#### § 22

Orgány a organizace, které mají ve správě přírodní léčebné lázně, jsou povinny zřizovat a udržovat ve vnitřním lázeňském území meteorologické stanice a provádět měření škodlivin podle zásad určených Inspektorátem.

### ČÁST VII.

#### Ochrana přírodních léčivých zdrojů

##### § 23

(1) Ochrana přírodních léčivých zdrojů se zabezpečuje stanovením ochranných pásem a jinými ochrannými opatřeními.

(2) Ochranná pásma a jiná ochranná opatření zabezpečují ochranu přírodních léčivých zdrojů před takovou činností, zejména hospodářskou, která může rušit nebo jinak nepříznivě ovlivňovat vydatnost, fyzikální vlastnosti, chemické složení anebo hygienickou nezávadnost přírodních léčivých zdrojů. Takovou činností mohou být zejména práce podléhající hornímu zákonu, hlubinné vrtání, hloubení, vykopávky, násypy, skládky, znečišťování, uvolňování, přivádění a odvádění vod a plynů, lámání kamene, trhání skal, těžba dříví apod.

##### § 24

(1) Ochranná pásma se stanoví zpravidla ve třech stupních.

(2) Území, které bezprostředně obklopuje přírodní léčivý zdroj a v němž mohou být zdroj nebo jeho produkty nejsnáze a nejdůležitěji poškozeny, je ochranným pásmem 1. stupně. V tomto pásmu se učiní přísná opatření, aby byla zajištěna stálá vydatnost zdroje a jakost jeho produktů, zejména jsou v něm zakázány práce uvedené v § 23 odst. 2, s výjimkou prací potřebných pro provoz přírodních léčebných lázní nebo pro využití přírodních léčivých zdrojů, jež lze konat jen se souhlasem Inspektorátu.

(3) Je-li nebezpečí, že by přírodní léčivý zdroj nebo jeho produkty mohly být poškozeny ze vzdálenějších míst, musí se kolem ochranného pásmo 1. stupně stanovit ještě ochranné pásmo 2. stupně. V tomto pásmu je dovoleno konat práce uvedené v § 23 odst. 2 jen se souhlasem Inspektorátu, který může vázat výkon těchto prací určitými omezeními.

(4) Aby se zabezpečila ochrana přírodního léčivého zdroje i v oblasti, která obklopuje ochranné pásmo 2. stupně a která má svými hydrologickými, geologickými a vegetačními poměry přímý vliv na udržení trvalé vydatnosti zdroje nebo jakosti jeho produktů (např. infiltrační oblast), může se stanovit i ochranné pásmo 3. stupně. Pro toto pásmo se stanoví, které práce uvedené v § 23 odst. 2 jsou dovoleny jen se souhlasem Inspektorátu, popřípadě s určitými omezeními.

##### § 25

Je-li toho zapotřebí, stanoví se k ochraně přírodních léčivých zdrojů a jejich produktů jednotlivá ochranná opatření proti rušivým účinkům prací uvedených v § 23 odst. 2 i mimo ochranná pásma.

##### § 26

Pokud stanovení ochranných pásem, popřípadě dalších ochranných opatření není vyhrazeno vládě, stanoví je na základě závazného posudku Inspektorátu krajský národní výbor. Jestliže krajský národní výbor při projednávání návrhů na ochranná pásma, popřípadě další ochranná opatření zjistí, že by při ochraně přírodních léčivých zdrojů byly dotčeny důležité hospodářské zájmy, oznámí to ministerstvu zdravotnictví. Ministr zdravotnictví předloží návrhy k rozhodnutí vládě Slovenské socialistické republiky.

##### § 27

Aby se zabránilo škodám, které by mohly vzniknout na přírodních léčivých zdrojích v mezidobí, než se pro ně stanoví nebo změní ochranná pásma a jiná ochranná opatření, může Inspektorát stanovit nezbytná prozatímní ochranná opa-

tění. Pro obsah těchto opatření platí přiměřeně ustanovení § 23 až 25.

#### § 28

Všechny zásahy a úpravy na přírodních léčivých zdrojích se smějí provádět jen se souhlasem Inspektorátu.

#### § 29

O ochraně zdrojů přírodních stolních minerálních vod platí přiměřeně ustanovení o ochraně přírodních léčivých zdrojů

### ČÁST VIII

#### Povinnosti orgánů a organizací

#### § 30

(<sup>1</sup>) Závazný posudek Inspektorátu\*) musí být vyžádán zejména:

- a) před schválením územně plánovací dokumentace, která se týká lázeňských míst nebo ochranných pásem;
- b) před vydáním územních rozhodnutí a stavebních povolení
  1. pro stavby ve vnitřním lázeňském území a v ochranném pásmu přírodních léčivých zdrojů 1. stupně nebo v užším prozatímním ochranném pásmu přírodních léčivých zdrojů,
  2. pro stavby ve vnějším lázeňském území a v ochranném pásmu přírodních léčivých zdrojů 2. a 3. stupně nebo v širším prozatímním ochranném pásmu přírodních léčivých zdrojů, které nemají charakter občanské vybavenosti a bytové výstavby (kromě výtopen), prováděné do maximální hloubky 6 m a podle schválené územně plánovací dokumentace,
  3. pro výstavbu chatové a rekreační oblasti lázeňského místa;
- c) před vydáním vodohospodářských povolení v ochranných pásmech a prozatímních ochranných pásmech přírodních léčivých zdrojů pro výstavbu odběrných zařízení a pro odběr podzemních vod; výjimky z této povinnosti lze povolit při stanovení ochranných pásem,
- d) před vydáním povolení k pracím podléhajícím hornímu zákonu a k obdobným činnostem v ochranných pásmech přírodních léčivých zdrojů.

(<sup>2</sup>) Orgány a organizace oprávněné činit nebo schvalovat opatření, k nimž je třeba závazného posudku Inspektorátu, nesmějí taková opatření učinit, nebo k nim dát souhlas bez kladného posudku Inspektorátu nebo před splněním podmínek stanovených v posudku.

(<sup>3</sup>) Vydání závazného posudku Inspektorátu a splnění podmínek stanovených v posudku konstatuje příslušný orgán v rozhodnutí o schválení územně plánovací dokumentace, v územním rozhodnutí, stavebním povolení, vodohospodářském povolení nebo v povolení prací podléhajících hornímu zákonu.

#### § 31

(<sup>1</sup>) Organizace, které provádějí vrtné práce, práce podléhající hornímu zákonu a jiné zemní práce, jsou povinny, zjistí-li zdroj termální vody [§ 2 odst. 2 písm. a)] nebo minerální vody [§ 2 odst. 2 písm. b) — e)], plynu a emanací, výskyt oznámit nejpozději do 15 dnů Inspektorátu

(<sup>2</sup>) Inspektorát vede evidenci zdroje termálních a minerálních vod, plynů a emanací, které dosud nebyly prohlášeny za přírodní léčivé zdroje nebo zdroje přírodních stolních minerálních vod, a rozhoduje o jejich použití. V rozhodnutí Inspektorát určí též přiměřený způsob ochrany takového zdroje.

#### § 32

(<sup>1</sup>) Převod nemovitostí a změna v jejich využití ve vnitřním lázeňském území, jakož i zřizování podniků a provozoven v lázeňském místě, se smí provádět jen po předchozím vyjádření Inspektorátu.

(<sup>2</sup>) Lesní porosty v lázeňském místě a v ochranných pásmech přírodních léčebných lázní a přírodních léčivých zdrojů (lesy zvláštního významu a určení) lze prohlásit za lesy účelové. Způsob hospodaření v těchto lesích se podrobněji vymezí v základním protokolech za účasti Inspektorátu.

### ČÁST IX

#### Společná a závěrečná ustanovení

#### § 33

Opatření podle této vyhlášky, která by se dotýkala vyhledávání a těžby nerostných surovin, lesního a vodního hospodářství, ochrany ovzduší z hlediska technicko-ekonomického, zemědělské výroby a myslivosti, železniční dopravy a veřejných komunikací, utváření a ochrany zdravých podmínek a zdravého způsobu života a práce, zájmů státní ochrany přírody nebo jiných obecných zájmů, musí se předem projednat s příslušnými orgány.

#### § 34

Spolupráce Inspektorátu s orgány hygienické služby, státní báňské správy a Státní technické inspekce ochrany ovzduší, popřípadě s jinými orgány inspekčního charakteru se uskutečňuje podle dohod mezi těmito orgány nebo jejich nadřízenými ústředními orgány a ministerstvem zdravotnictví.

\*) § 50 odst. 1 zákona č. 20/1966 Sb.

## § 35

Zrušuje se vyhláška ministerstva zdravotnictví č. 151/1956 Ú. v., o ochraně přírodních léčebných lázní a přírodních léčivých zdrojů a jejich využití.

## § 36

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. dubna 1972.

Ministri

Prof. MUDr. Matejíček, DrSc., v. r.

## 16

## VYHLÁŠKA

federálního ministerstva zemědělství a výživy

ze dne 28. března 1972

o hospodaření s lihem

Federální ministerstvo zemědělství a výživy stanoví v dohodě se zúčastněnými ústředními orgány podle § 6 odst. 1 zák. č. 63/1950 Sb., o úpravě hospodaření s tabákem, solí a lihem a o zrušení státních finančních monopolů:

## O d d í l I

## Účel vyhlášky a základní pojmy

## § 1

[<sup>1</sup>] Účelem vyhlášky je zajistit jednotné hospodaření s lihem, jednotné plánování výroby a odbytu lihu.

[<sup>2</sup>] Lihem se rozumí alkohol stylnatý (etanol) získaný výrobou uvedenou v § 2 odst. 1, jakož i přibudlina a směsi etanolu s jinými látkami, pokud mají objemovou koncentraci vyšší než 15 % objemu etanolu a nejsou získány destilací nebo jiným oddělením v prvním výrobním stupni před registrací lihu.

[<sup>3</sup>] Lihem nejsou alkoholizovaná vína nebo ovocné šťávy.

[<sup>4</sup>] Základní měrnou jednotkou objemového množství etanolu je krychlový metr alkoholu ( $m^3 a$ ) a odvozenou jednotkou litr alkoholu (1 a) při normální teplotě 20 °C, u kterého objemová koncentrace byla zjištěna skleněným areometrem na lih. Litr alkoholu se rovná  $10^{-3} m^3$  alkoholu (přesně).

## § 2

[<sup>1</sup>] Výrobou lihu se rozumí získávání lihu destilací ze zkvašených cukerných roztoků, ze surovin obsahujících cukr, škrob, celulózu a inulina a surovin obsahujících lih nebo jiným oddělením nebo syntézou v prvním výrobním stupni.

[<sup>2</sup>] Zušlechťováním lihu se rozumí čištění (rafinace), zesílení (rektifikace), odvodnění (dehydrace), jakož i znovuzískání lihu z lihovitých odpadů (regenerace).

[<sup>3</sup>] Čištěním (rafinací) se rozumí další destilace lihu, kterou se odstraňují jednak nečistoty vzniklé převážně jako vedlejší produkty kvašení, jednak se výrobek zesiluje, aby se získal výrobek s maximálním obsahem etanolu. Zesilování (rektifikace) je opakovaná destilace surového ovocného destilátu, aby se dosáhlo zesílení výrobku za současného ponechání částí vedlejších produktů kvašení, které nejsou pro produkt typické. Odvodňování (dehydrace) lihu je zbavování lihu posledních podílů vody, popřípadě nečistot z rafinovaného lihu. Regenerace je redestilace lihovitých odpadních tekutin a louhů, vznikajících při zpracování (použití) lihu jako hlavní nebo pomocné suroviny k výrobě jiných látek a zboží.

[<sup>4</sup>] Lihovarskými závody podle této vyhlášky jsou

- lihovary průmyslové (melasové), zemědělské, ovocné a lihovary provádějící pěstitelské pálení;
- droždárny, u kterých je lih vedlejším výrobkem, rafinérie lihu, výroby bezvodého lihu, denaturovny, mísírny a sklady denaturačních prostředků, samostatné sklady lihu;
- zušlechťovny destilátů (egalizační stanice);
- výroby lihu syntetického, výroby lihu sulfidového a výroby, ve kterých se vyrábí lih jiným oddělením než destilací.

[<sup>5</sup>] Lihovarskými závody nejsou závody zpracovávající lih jako hlavní surovinu, jako octárny,

výroby lihovin, trestí a jiných vonných a chuťových látek apod.

[<sup>6</sup>] Lihovary průmyslové zpracovávají melasu a jiné produkty cukrovarské výroby. Lihovary zemědělské zpracovávají převážně suroviny obsahující škrob a inulin, jako brambory, obilí, kukuřici nebo odpady při zpracování těchto surovin, jako např. zadrň a kalový škrob, odpadní vody při výrobě škrobu. Ovocné lihovary zpracovávají ovoce, víno, odpady při výrobě vína nebo zpracování ovoce, plody jalovce apod. Lihovary provádějící pěstitelské pálení zpracovávají kvasy a ovoce z vlastní sklizně pěstitelů. Výroby lihu syntetického získávají lih hydratací etylénu, lihovary sulfitové zpracovávají sulfitové výluhy.

#### Oddíl II

##### Výroba lihu

###### § 3

Lih smí být vyráběn jen lihovarské závody — státní hospodářské organizace podle národohospodářského plánu. Jiné socialistické organizace mohou vyrábět lih jen s povolením příslušného ministerstva zemědělství a výživy republiky po projednání s federálním ministerstvem zemědělství a výživy, s federálním ministerstvem financí a příslušným ministerstvem financí republiky. Jde-li o výrobu lihu sulfitového nebo lihu syntetického, vydává povolení k výrobě příslušné ministerstvo průmyslu republiky po projednání s federálním ministerstvem financí

###### § 4

[<sup>1</sup>] Ke zřízení a zrušení lihovarských závodů je třeba schválení příslušného ministerstva zemědělství a výživy republiky po projednání s federálním ministerstvem zemědělství a výživy, s federálním ministerstvem financí a příslušným ministerstvem financí republiky.

[<sup>2</sup>] Ke zřízení a zrušení výroben sulfitového a syntetického lihu je třeba schválení příslušného ministerstva průmyslu republiky po projednání s federálním ministerstvem financí a příslušným ministerstvem financí republiky.

###### § 5

Veškerou výrobu, rafinaci a odvodnění lihu s výjimkou lihu sulfitového a syntetického řídí a kontroluje příslušné ministerstvo zemědělství a výživy republiky; výrobu lihu sulfitového a syntetického řídí a kontroluje příslušné ministerstvo prů-

myslu republiky, popřípadě orgány jím k tomu účelu pověřené.\*)

###### § 6

Pěstitelské pálení a denaturace lihu jsou upraveny zvláštními předpisy.\*\*)

#### Oddíl III

##### Odbyt lihu

###### § 7

[<sup>1</sup>] Odbyt lihu a zásobování lihem se řídí národohospodářským plánem.

[<sup>2</sup>] Veškerý lih vyrobený nebo dovezený na území ČSSR, s výjimkou syntetického lihu určeného pro průmyslové zpracování v podnicích ministerstva průmyslu ČR a ministerstva průmyslu SSR, smí být vyskladněn nebo uveden do oběhu jen podle pokynů příslušného ministerstva zemědělství a výživy republiky po projednání s federálním ministerstvem zemědělství a výživy.

[<sup>3</sup>] Syntetický lih vyrobený nebo dovezený do ČSSR a určený pro průmyslové zpracování v podnicích příslušného ministerstva průmyslu republiky smí být vyskladněn nebo uveden do oběhu jen podle pokynů tohoto ministerstva.

#### Oddíl IV

##### Ustanovení společná a závěrečná

###### § 8

Příslušné ministerstvo zemědělství a výživy republiky upravuje v dohodě s federálním ministerstvem financí a příslušným ministerstvem financí republiky normy ztrát pro výrobu a oběh lihu pro lihovarské závody a zpracovatele, u kterých je lih hlavní surovinou; u lihu sulfitového a syntetického upravuje normy ztrát zmíněné příslušné ministerstvo na návrh ministerstva průmyslu republiky.

###### § 9

V platnosti zůstávají povolení vyrábět lih vydaná podle dosavadních předpisů před účinností této vyhlášky.

###### § 10

Zrušuje se vyhláška ministerstva výživy č. 565/1950 Ú. I. I. (541/1950 Ú. v.), o hospodaření s lihem, ve znění vyhlášky č. 108/1958 Ú. I.

###### § 11

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. dubna 1972.

Ministr:

Dr. Večeřa v. r.

\*] Kontrola výroby lihu, prováděná finančními orgány, je upravena vyhláškou federálního ministerstva financí č. 17/1972 Sb., o kontrole výroby a oběhu lihu.

\*\*] Vyhláška č. 12/1964 Sb., o pěstitelském pálení ovoce ve znění vyhlášky č. 85/1965 Sb. ČSN 96 0860 — Denaturovaný lih, ON 66 0861 Denaturace lihu.



## 17

## VYHLÁŠKA

## federálního ministerstva financí

ze dne 28. března 1972

## o kontrole výroby a oběhu lihu

Federální ministerstvo financí v dohodě s ministerstvem financí České socialistické republiky a ministerstvem financí Slovenské socialistické republiky stanoví podle § 19 odst. 1 písm. a) zákona č. 73/1952 Sb., o dani z obrátu, a podle § 7 zákona č. 63/1950 Sb., o úpravě hospodaření s tabákem, solí a lihem a o zrušení státních finančních monopolů.

## § 1

## Úvodní ustanovení

[1] Účelem vyhlášky je zajistit při výrobě a oběhu lihu, že bude lihu použito jen k plánovanému účelům a že bude řádně odvedena daň z obrátu.

[2] Podle této vyhlášky se kontroluje výroba (včetně regenerace) a oběh lihu u všech socialistických organizací.

[3] Kontrolu výroby a oběhu lihu kromě dozoru při přejímání a vyskladnění lihu vykonávají finanční správy.

## § 2

## Uspořádání výrobního zařízení

[1] Socialistické organizace vyrábějící lih mohou používat jen výrobního zařízení upraveného tak, aby zaručovalo spolehlivé zjištění vyrobeného množství alkoholu.

[2] Výrobní zařízení musí být uspořádáno tak, aby lihové páry a lihové tekutiny nemohly být odváděny jinam než do chladiče a do kontrolního lihového měřidla (dále jen „měřidla“). Výrobní zařízení musí být spolehlivé, oddělné, nepoškozované, těsné, přehledné, přístupné a způsobilé k přiložení závěr.

[3] Lutrové vody zbavené lihu, pokud se před výstupem z destilačního zařízení nemísí s výpalky nebo nejsou dále použity v provozu, musí být odváděny do zajištěných odpadních jam tak, aby se dokonale smísily se splaškovými vodami nebo znehodnocujícím prostředkem. Okresní finanční správa, podle podmínek provozu, stanoví pro jednotlivé případy další podrobnosti o lurovém odpadu a jeho znehodnocení.

[4] Výrobní zařízení v ovocných lihovarech včetně ostatních lihovarů, které provádějí pěstitelské pálení, musí být uspořádáno tak, aby destilace byla spojena přímo s rektifikací, takže měřidlem bude registrován již rektifikovaný hotový výrobek. V rektifikačním přístroji musí být instalováno zařízení, které znemožní plnění přístroje záparou.

[5] V ovocných lihovarech, kde je používáno při výrobě odlučovače oleje, vosku apod., který musí být umístěn před měřidlem, svádí se destiláty zbavené prací vody nebo oleje zpět do destilačního zařízení, odloučený olej musí být odváděn do zajištěného zásobníku. Vyprazdňování zásobníků se provádí za dozoru okresní finanční správy.

[6] Spojovací potrubí měřidla v ovocných lihovarech smí mít odbočky pro zachycování jednotlivých podílů destilace (rektifikace) pod podmínkou, že k zamezení vzduší lihu ve výrobním zařízení nebude omezen přítok lihu do měřidla kohouty nebo ventily.

[7] Okresní finanční správa může pro jednotlivé případy podle provozních podmínek povolit v lihovarech provádějících pěstitelské pálení odvádění úkapu a dokapu zajištěným potrubím (po smísení s lutrovými vodami) do odpadní jámy, ve které je znehodnocovací prostředek. Úkap a dokap odváděný do zajištěných nádrží se podle provozních podmínek po naplnění vypustí do odpadní jámy, ve které je znehodnocovací prostředek. Blíže podmínky stanoví okresní finanční správa po projednání s příslušným lihovarským závodem.

[8] Rektifikaci surového destilátu a druhou rektifikaci zušlechťeného výrobku s výjimkou ovocných destilátů z pěstitelského pálení, jejichž množství byla zjištěna měřidlem, může povolit okresní finanční správa, která v rozhodnutí stanoví bližší podmínky rektifikace.

[9] U jiných lihovarů než ovocných nebo lihovarů provádějících pěstitelské pálení, upraví socialistická organizace pro podřízené organizace uspořádání výrobního zařízení tak, aby vyhovoval podmínkám stanoveným touto vyhláškou. Blíže podmínky uspořádání výrobního zařízení v lihova-

rech ovocných nebo lihovarech provádějících pěstiteleské pálení, stanoví příslušná okresní finanční správa.

[<sup>10</sup>] Během výroby lihu nesmí být výrobní zařízení použito k jiným účelům než k výrobě lihu. Po skončení výroby lihu lze výrobního zařízení použít k jiným účelům než k výrobě lihu pouze na základě povolení krajské finanční správy, která může v povolení stanovit bližší podmínky.

[<sup>11</sup>] Krajská finanční správa může v odůvodněných případech, na žádost orgánu nadřízeného lihovarskému závodu a na základě doporučení okresní finanční správy, povolit výjimky a odchylky v uspořádání výrobního zařízení, a to za podmínky, že veškerý lih bude řádně registrován. Za stejných podmínek může krajská finanční správa povolit druhou rektifikaci těch ovocných destilátů z pěstiteleského pálení, které nebyly vyskladněny.

### § 3

#### Zajištění výrobního zařízení

[<sup>1</sup>] Výrobní zařízení, tj. veškeré kohouty, ventily, průlezy, přiklopy, zorná skla, čisticí otvory, potrubí vedoucí lihové páry nebo lihové tekutiny, musí být během výroby zajištěno závěrami. K zajištění se použijí buď jednoduché nebo dvojitě závěry. Dvojitou závěrou je další jednoduchá závěra přiložená na obal (plechový kryt) kryjící jednoduchou závěru, kovová mříž nebo síť z drátěného pleťiva.

[<sup>2</sup>] Dvojitou závěrou se zajišťuje celé výrobní zařízení v ovocných lihovarech a v ostatních lihovarech provádějících pěstiteleské pálení; v ostatních lihovarských závodech všude tam, kde by jednoduché zajištění neposkytovalo dostatečnou bezpečnost.

[<sup>3</sup>] Okresní finanční správa zajišťuje v ovocných lihovarech a lihovarech provádějících pěstiteleské pálení celé výrobní zařízení. V ostatních lihovarských závodech zajišťuje spojovací potrubí měřidla s chladičem. Ostatní výrobní zařízení zajišťuje lihovarský závod. Lihovarský závod je povinen předložit okresní finanční správě popis výrobního zařízení s vyznačenými místy, která zajišťuje. Okresní finanční správa v popisu vyznačí místa úředně zajišťovaná.

[<sup>4</sup>] Krajská finanční správa může v odůvodněných případech povolit výjimku ve způsobu zajištění výrobního zařízení.

### § 4

#### Registrace lihu měřidly

[<sup>1</sup>] Veškerý vyrobený lih se měří měřidly povolených soustav a typů.\*) Měřidlem musí být zjišťováno i množství rektifikátu v zušlechťovacích lihovin. Zbavuje-li se při regeneraci lih denaturačních prostředků, musí být měřidlo připojeno na chladič regeneračního zařízení

[<sup>2</sup>] Měřidlo musí být platně úředně ověřeno orgány státní měrové služby\*\*\*) a zajištěno závěrami těchto orgánů, nebo závěrami okresní finanční správy. Kryt měřidla musí být vždy zajišťován pouze závěrami okresní finanční správy. Na základě souhlasu okresní finanční správy mohou být levá vnější a vnitřní dvířka měřidla zajištěna závěrami lihovarského závodu s výjimkou lihovarů ovocných a lihovarů provádějících pěstiteleské pálení.

[<sup>3</sup>] Měřidlo musí být postaveno ve vodorovné poloze na podezdívce z neomítnutých cihel a v takové výši, aby měrná zkouška mohla být provedena přímým vtokem lihu do sudu nebo odměrné nádoby. Měřidlo musí být ze všech stran volně přístupné a během výroby lihu trvale spojeno s chladičem a vzdáleno od destilačního zařízení tak daleko, aby se zamezilo značnému odparu v nádobě měřidla.

[<sup>4</sup>] Lihovarské závody (s výjimkou lihovarů provádějících pěstiteleské pálení) jsou povinny zapisovat teplotu lihu protékajícího měřidlem podle pokynů okresní finanční správy. Teplota se zjišťuje úředně ověřeným teploměrem umístěným v jímcu pro areometr.

[<sup>5</sup>] Drobné opravy měřidla (jako např. oprava sběrné a vložné nádoby při netěsnosti, oprava jímky pro areometr, oprava vylévacího korýtka) mohou být prováděny lihovarským závodem za dozoru okresní finanční správy, popřípadě za dozoru orgánů státní měrové služby. Opravy na měrných bubnech, na hlavním nebo záložním počítadle, opravy závod vzniklých neoprávněným zásahem nebo vnějším působením na měřidlo, nesmí být prováděny v lihovarském závodě a měřidlo musí být znovu úředně ověřeno.

[<sup>6</sup>] Při úplné poruše měřidla, kdy není možné do závodu přemístit náhradní měřidlo, může krajská finanční správa v dohodě s příslušnými orgány státní měrové služby povolit na omezenou dobu, že se vyrobené množství lihu měří úředně ověřenými a zajištěnými měrnými nádobami.

\*) Do odvolání může být používáno měřidel soustavy ZEHR velký typ, střední typ a malý typ a dále, pokud nelze do lihovarského závodu přemístit vyhovující měřidlo soustavy ZEHR, dočasně i měřidla soustavy DO-LAINSKÝ typy 1893, 1908, 1911, 1915, měřidla soustavy BESCHORNER typy 1894, 1908

\*\*) Vyhláška Úřadu pro normalizaci a měření č. 61/1963 Sb., o zajišťování správnosti měřidel a měření ve znění vyhl. č. 102/1967 Sb., kterou se mění a doplňuje vyhláška Úřadu pro normalizaci a měření č. 61/1963 Sb.,

[7] Okresní finanční správa může povolit v lihovarských závodech, které vyrábějí více než 30 m<sup>3</sup> lihu za zúčtovací období, úpravu vzorkovacího zařízení u měřidel soustavy ZEHR tak, aby množství odebraných vzorků bylo sníženo. Úprava vzorkovacího zařízení se provádí za dozoru okresní finanční správy.

[8] Odebírá-li se z nutných provozních důvodů lih z výrobního zařízení před jeho registrací měřidlem, musí být vloženy na příslušném zařízení úředně ověřené vzorkovací měřicí kohouty zajištěné závěrami orgánů státní měrové služby nebo okresní finanční správy. Měřicí činnost vzorkovacích měřicích kohoutů přezkoušuje okresní finanční správa nejméně jednou za 5 roků, a to tak, že porovná údaje počítadla kohoutu se skutečně protéklym množstvím lihu. Přesahuje-li rozdíl u kohoutu s obsahem 0,1 litru  $\pm 3\%$ , s obsahem 0,5 litru  $\pm 2\%$  a s obsahem 1 litru  $\pm 1\%$ , vyřadí se kohout z používání.

[9] Okresní finanční správa provádí počáteční i konečnou úpravu měřidla a těsnící zkoušku měřidla. Pro účely korekce vyrobeného množství alkoholu provádí po každé opravě měřidla, která byla provedena mimo lihovarský závod, nejméně však jednou za 5 roků, měrnou zkoušku měřidla. V případě, že měrnou zkouškou bude zjištěna větší korekce než  $\pm 1\%$ , je nutno měřidlo vyřadit z používání.

[10] Pro syntetický lih platí ustanovení předchozích odstavců přiměřeně. Náležitosti měřidel stanoví Úřad pro normalizaci a měření, jakož i podmínky pro jejich způsobilost k úřednímu ověření a způsob ověřování, zejména dovolené odchylky správnosti.

## § 5

### Zjištění vyrobeného množství alkoholu

[1] Vyrobené množství alkoholu se vypočte vynásobením objemu lihu proteklého měřidlem převodním koeficientem objemu. Objem proteklého lihu je dán rozdílem stavu na hlavním počítadle na počátku a na konci zúčtovacího období, zvýšeným o rozdíl stavu na záložním počítadle a o objem lihu, který nebyl registrován počítadly měřidla po případném snížení o objem lihu, který byl registrován při ručním přezkoušení měrného zařízení. Takto zjištěný objem proteklého lihu se vynásobí korekcí zjištěnou při měrné zkoušce měřidla a opravným koeficientem na teplotní roztažnost měřidla. Převodní koeficient objemu se zjistí podle střední teploty proteklého lihu a podle objemové koncentrace lihu zjištěné ve sběrné nádobě ověřeným laboratorním areometrem (s přihlédnutím k odchylce správnosti tohoto areometru), korigované o rozdíl objemové koncentrace (vypáčku) ve vložné nádobě. Je-li vypáčka větší než 0,2 % měsíčně, připočte se polovina rozdílu k objemové koncentraci lihu zjištěné ve sběrné

nádobě. Rozdíly 0,2 % a menší zůstávají nepovšimnuty. Výsledky zjištění vyrobeného množství alkoholu, které bylo provedeno lihovarským závodem, musí být dány při kontrole k nahlédnutí okresní finanční správě. V lihovarech provádějících výlučně pěstitelské pálení se k opravnému koeficientu na teplotní roztažnost měřidla a k odchylce měřidla při zjištění vyrobeného množství alkoholu nepřihlíží.

[2] V případě většího rozdílu v objemové koncentraci než  $\pm 0,2\%$  měsíčně, mezi objemovou koncentrací lihu ve sběrné nádobě lihovarského závodu a zjištěním okresní finanční správy, je nutno provést další zjištění společně, případně hledat příčiny rozdílu. Nebudou-li příčiny rozdílu zjištěny, je nutno měřidlo vyřadit z používání.

[3] Ve sporných případech je základem pro stanovení a zúčtování vyrobeného množství alkoholu zjištění okresní finanční správy.

[4] V ovocných lihovarech mohou být úkapy a dokapy zjišťovány též váhově. V lihovarech provádějících pěstitelské pálení se porovná vyrobené množství alkoholu zjištěné podle předcházejících odstavců s množstvím alkoholu, který byl vydán pěstitelům, zvýšeným o případnou vázanou zásobu. Za vyrobené množství se pokládá vždy to množství, které je vyšší.

[5] Okresní finanční správa zjišťuje v ovocných lihovarech a v lihovarech provádějících pěstitelské pálení vyrobené množství alkoholu zpravidla měsíčně; v ostatních lihovarských závodech nepředvidaně a přihlédnutím k provozním poměrům (např. podle stavu vzorků ve sběrné nádobě měřidla tak, aby nenastalo větším výparem vzorků nepřesné zjištění nebo přetečení sběrné nádoby). Kromě toho zjišťuje vyrobené množství alkoholu u všech lihovarských závodů po ukončení výroby lihu nebo přerušení výroby lihu na dobu delší 10 dnů.

[6] V závodech, které regenerují lih a jež jsou povinny zjišťovat znovuzískané množství lihu měřidlem, provádí okresní finanční správa zjištění zpravidla na návrh vedoucího závodu (pověřeného zástupce).

[7] Při poruše v provozu způsobující nepředvídaný a neodvratitelný úbytek v zásobách lihu zjistí okresní finanční správa vedle vyrobeného množství alkoholu též zásoby lihu a o výsledku sepíše zápis, který je podkladem pro případný předpis daně z obrátu.

[8] V případech, kdy bylo působeno na správný chod měřidla, vzdušná nádoba obsahovala vodu nebo lihovou tekutinu, popřípadě, kdy bylo měřidlo neoprávněně odpojeno, stanoví okresní finanční správa vyrobené množství alkoholu podle denní výkonnosti destilačního zařízení a průměrné objemové koncentrace při zpracování stejných surovin za běžné nebo předcházející hospodářské

období. Pokud není možno objemovou koncentrací stanovit takto, použije se objemové koncentrace vykázané v obdobném lihovarském závodu při zpracování stejných surovin; použije se vždy nejvyšší objemové koncentrace.

### § 6

#### Zjišťování zásob lihu

[<sup>1</sup>] Lih musí být uskladňován jen v přeměřených nádržích\*) opatřených zařízením, které umožňuje spolehlivé zjištění zásob.

[<sup>2</sup>] Při zjištění zásob se postupuje tak, že se zjišťuje objem lihu v každé skladní nádrži zvlášť a násobí se převodním koeficientem objemu. Objem lihu v nádrži se zjistí z objemové stupnice měřidla (popřípadě změřením výšky hladiny a přepočtem na objem) s přihlédnutím k objemu lihu pod nulovým bodem, k odchylce stupnice objemu a koeficientu roztažnosti nádrže. Převodní koeficient objemu se zjistí podle střední teploty lihu v nádrži a objemové koncentrace v průměrném vzorku lihu z nádrže. U velké nádrže, kde nelze obsah promístit, je nutno pro stanovení střední teploty lihu a objemové koncentrace lihu odebrat vzorky z různých vrstev.

[<sup>3</sup>] Po zjištění zásob lihu vypočítá okresní finanční správa úbytek lihu a porovná ho se ztrátovou normou.\*\*) K vlivům poruch měřidla na hospodářský výsledek závodu se přihlédne jen tehdy, prokáže-li lihovarský závod z provozních záznamů čas, kdy došlo k poruše měřidla, stav počítadel, popřípadě dobu zastavení destilace a byla-li porucha bezodkladně oznámena okresní finanční správě

[<sup>4</sup>] Okresní finanční správa kontroluje zásoby lihu v lihovarech ovocných, lihovarech provádějících pěstitelské pálení a v zemědělských lihovarech při závěrečné kontrole po ukončení výroby lihu. V lihovarech průmyslových a sulfítoých, jakož i rafineriích lihu k 1 říjnu každého roku

[<sup>5</sup>] Okresní finanční správa provádí v octárnách kontrolu hospodaření s lihem nejméně dvakrát ročně. Přitom se porovná knihovní zásoba litrů alkoholu (v denaturátu, zákysu, kondenzátu) a kyseliny octové (v octě, denaturátu, zákysu, kondenzátu) se skutečnými zásobami.

### § 7

#### Prodej lihu a denaturace lihu

[<sup>1</sup>] Podmínky prodeje čistého i denaturovaného lihu za ceny bez daně z obrátu jsou stanoveny v sazebníku daně z obrátu.

[<sup>2</sup>] Krajská finanční správa na návrh okresní finanční správy je oprávněna požadovat od odběratelů čistého lihu za ceny bez daně z obrátu průkaz od příslušného resortního výzkumného ústavu, že k výrobě nelze používat lihu denaturovaného, popřípadě stanovit k zajištění daně z obrátu povinnost lih denaturovat. Povinnost denaturace může stanovit též u lihu syntetického.

[<sup>3</sup>] Denaturace musí být prováděna takovým způsobem, aby se připravil denaturát předepsaného složení a aby bylo v průběhu denaturace zamezeno zneužití lihu. Musí být prováděna jen v takových zařízeních, kterými je možno spolehlivě zjišťovat množství lihu určeného k denaturaci, množství denaturačního prostředku a množství připraveného denaturátu.\*\*\*) Krajská finanční správa může pro jednotlivé případy stanovit bližší podmínky k provádění denaturace.

[<sup>4</sup>] Je zakázáno vylučovat denaturační prostředky z denaturovaného lihu, pozměňovat jeho vlastnosti, používat jej k pití nebo jako pohonné látky. Denaturovaného lihu lze používat pouze ke stanoveným účelům

[<sup>5</sup>] Lih, s výjimkou zvláště denaturovaného lihu pro octárny, mydlárny, výrobu diethyleteru a octanu ethylatého, musí být denaturován v lihovarském závodu. Krajská finanční správa může v odůvodněných případech povolit výjimku z tohoto ustanovení.

### § 8

#### Evidence o výrobě a oběhu lihu

[<sup>1</sup>] Lihovarské závody jsou povinny vést samostatný záznam o příjmu a vydání lihu, ze kterého musí být zřejmý stav a veškerý pohyb lihu. Lihovary provádějící pěstitelské pálení jsou povinny kromě toho vést záznam o pěstitelských destilátech.

[<sup>2</sup>] Samostatný záznam o příjmu a vydání lihu jsou povinny vést výrobní lihovin, octárny a veškeré socialistické organizace nakupující čistý lih a lih zvláště denaturovaný za ceny bez daně z obrátu. Výrobní lihovin v záznamu o příjmu a vydání lihu vedou též lih obsažený v jiných výrobcích (vínech, šťávách konzervovaných lihem, vonných a chutových látkách apod.). Pro skladování a zjišťování zásob platí ustanovení § 6.

[<sup>3</sup>] Záznamy o výrobě a oběhu syntetického lihu se vedou samostatně

[<sup>4</sup>] Uzávěrku záznamů předkládají lihovarské závody a výrobní lihovin a octárny okresní fi-

\*) Vyhláška Úřadu pro normalizaci a měření č. 61/1963 Sb. ve znění vyhlášky č. 102/1967 Sb., kterou se mění a doplňuje vyhláška Úřadu pro normalizaci a měření č. 61/1963 Sb.

\*\*\*) § 8 vyhl. č. 16/1972 Sb., o hospodaření s lihem

\*\*\*\*) ČSN 66 0860 Denaturovaný lih a ON 66 0861 Denaturace lihu.

nanční správě k prověření nejdéle do 1 měsíce po ukončení výroby, popřípadě do 1 měsíce po skončení kalendářního roku. U ostatních socialistických organizací přezkoušuje okresní finanční správa uzávěrky záznamů při kontrole daně z obrátu.

[5] Okresní finanční správa stanoví náplň a uspořádání evidence v lihovarech provádějících pěstitelské pálení.

### § 9

#### Oznamovací povinnost

[1] Lihovarský závod je povinen oznámit 15 dnů předem příslušné okresní finanční správě zahájení a ukončení výroby lihu a zahájení rektifikace surového destilátu.

[2] Lihovarský závod je povinen bezodkladně oznámit písemně místně příslušné okresní finanční správě přerušeni výroby lihu na dobu delší než 10 dnů; rovněž je povinen písemně oznámit poruchy a závady na měřidle i vzorkovacím kohoutu, porušení závěry na spojovacím potrubí měřidla včetně jeho příslušenství, porušení závěr na měřidle nebo na měřícím vzorkovacím kohoutu apod. Větší závady na měřidle, vzorkovacím kohoutu je lihovarský závod povinen současně oznámit orgánům státní měrové služby.

[3] Socialistické organizace, které nakupují čistý lih a lih zvláště denaturovaný za ceny bez daně z obrátu, jsou povinny tuto skutečnost ohlásit příslušné okresní finanční správě, a to do 15 dnů po prvním nákupu tohoto lihu provedeném po dni účinnosti této vyhlášky.

### § 10

#### Společná a závěrečná ustanovení

[1] Pro výklad pojmu základní měrná jednotka a dalších pojmů použitých v této vyhlášce platí příslušná ustanovení vyhlášky č. 16/1972 Sb., o hospodaření s lihem.

[2] Při zaokrouhlování zlomků litrů alkoholu se postupuje tak, že se zlomky do 0,5 litru alkoholu nezapočítávají; zlomky 0,5 litru a vyšší se zaokrouhlují na celý litr alkoholu. V případech, kdy jeden uzavřený úkon se skládá z řady jednotlivých úkonů, provádí se zaokrouhlování až při závěrečném součtu. Při výdeji destilátů z ovocných lihovarů nebo u lihovin z vyroben se zaokrouhlují až konečné součty záznamů

[3] Socialistické organizace vyrábějící a zpracovávající lih jsou povinny zajistit veškeré podmínky a poskytnout potřebné pomůcky (areometry pro lih, váhy, teploměry, měrné válce, pracovní oděvy atd.) a případně pracovníky k provedení kontroly výroby a oběhu lihu

[4] Výjimky z ustanovení této vyhlášky může pro organizace řízené federálními ústředními orgány povolit federální ministerstvo financí. Výjimky pro ostatní socialistické organizace mohou povolit ministerstva financí republik.

### § 11

Zrušuje se vyhláška ministerstva financí č. 248/1956 Ú. l., o kontrole výroby a oběhu lihu.

### § 12

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. dubna 1972.

Ministr:

Doc. Ing. Rohlíček, CSc. v. r.

**OZNÁMENÍ O VYDÁNÍ OBECNÝCH PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ**

**Ministr financí Československé socialistické republiky**

vyhlásil dne 11. 1. 1972 pod čj. XIII/3-24 944/71 prodloužení platnosti zásad pro stanovení výše náhrady za účast na vládních úvěrech.

Náhrada se vztahuje na dodávky v rámci vládních úvěrů financovaných ze státního rozpočtu s výjimkou některých účelových úvěrů

Do zásad pro výpočet a odvod náhrady lze nahlédnout v Československé obchodní bance, a. s., federálním ministerstvu zahraničního obchodu, ve federálním ministerstvu financí a v ministerstvech financí ČSR a SSR.

**Federální ministerstvo spojů**

vydalo v dohodě se zúčastněnými ústředními orgány podle § 22 zákona č. 110/1964 Sb., o telekomunikacích, Předpis o volacích značkách vysílacích rádiových stanic čj. 11 018/71-R/1 ze dne 3. ledna 1972

Předpis určuje základní pravidla pro tvoření, přidělování a používání volacích značek vysílacích rádiových stanic, zřízených a provozovaných na území ČSSR i mimo toto území z pravomocí příslušných československých orgánů.

Předpis nabývá účinnosti dnem 1. března 1972. Současně pozbývá platnosti opatření ministerstva pošt j zn. M/2-5330-0:4056/50 ze dne 14. 11. 1950, jímž byl stanoven „Rozvrh volacích značek vysílacích radioelektrických stanic povolených poštovní správou“

Předpis je uveřejněn v příloze k částce 3/1972 Věstníku federálního ministerstva spojů, do něhož lze nahlédnout u každé pošty.

**Federální ministerstvo pro technický a investiční rozvoj**

vydalo podle § 47 písm a) a § 53 písm a) a c) zákona č. 133/1970 Sb., o působnosti federálních ministerstev, jakož i podle § 11 odst. 2 zákona č. 83/1958 Sb., o úpravě finančního plánování a finančního hospodaření národních podniků a ostatních hospodářských organizací socialistického sektoru, a podle ustanovení § 391 hospodářského zákoníku č. 109/1964 Sb., ve znění pozdějších změn a doplňků a v návaznosti na vyhlášku č. 186/1971 Sb., kterou se mění a doplňují některá ustanovení vyhlášky č. 107/1966 Sb., o dokumentaci staveb, a vyhlášky č. 22/1967 Sb., o fakturování a placení dodávek pro investiční výstavbu a dodávek geologických prací, ve znění vyhlášky č. 136/1970 Sb., společně s Federálním cenovým úřadem a federálním ministerstvem financí směrnice č. 8 ze dne 20. prosince 1971, o vedlejších rozpočtových nákladech na zařízení stavenišť.

Směrnice nabylly účinností dne 1. ledna 1972.

Účelem směrnice je zejména podrobná úprava postupu při zajišťování zařízení stavenišť a způsobu jeho rozpočtování.

Směrnice platí pro stavby, na které se vztahuje vyhláška č. 186/1971 Sb., pro údržbu a pro opravy platí v rozsahu v nich stanoveném.

Směrnice byly uveřejněny v částce 7 Zpravodaje federálního ministerstva pro technický a investiční rozvoj a ministerstev výstavby a techniky České socialistické republiky a Slovenské socialistické republiky, ročníku III (1971).

**Federální ministerstvo vnitra**

vydalo podle § 7 písm a) zákona č. 102/1971 Sb., o ochraně státního tajemství, pod čj. SKÚ-207/71

— směrnice ze dne 23. prosince 1971 pro činnost zvláštních oddělení (odborů).

Směrnice stanoví úkoly zvláštních oddělení (odborů) jako výkonných útvarů vedoucích orgánů a organizací pro zajišťování a plnění konkrétních opatření na úseku ochrany státního, hospodářského a služebního tajemství;

— směrnice ze dne 23. prosince 1971 pro výběr a výchovu osob určených pro styk se státním, hospodářským a služebním tajemstvím

Tyto směrnice upravují provádění konkrétních úkolů a opatření souvisejících s výběrem a výchovou osob určených ke styku se státním, hospodářským a služebním tajemstvím.

— směrnice ze dne 23. prosince 1971 pro manipulaci a dopravu písemných a jiných materiálů obsahujících skutečnosti tvořící předmět státního, hospodářského a služebního tajemství.

Tyto směrnice stanoví základní zásady a pravidla pro tvorbu, příjem, evidenci, manipulaci, přepravu, ukládání a skartaci písemných a jiných materiálů, které obsahují skutečnosti tvořící předmět státního, hospodářského a služebního tajemství.

Směrnice nabylly účinnosti dne 1. ledna 1972 a lze do nich nahlédnout na federálním ministerstvu vnitra a ve zvláštních odděleních (odborech) federálních a republikových ústředních orgánů.

#### Ministr vnitra Československé socialistické republiky

vydal podle § 43 odst. 2 zákona č. 133/1970 Sb., o působnosti federálních ministerstev, a § 37 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 158/1970 Sb., o usměrňování mzdového vývoje a o zásadách odměňování práce, v dohodě s federálním ministerstvem práce a sociálních věcí a s ústředním výborem Českého odborového svazu pracovníků státních orgánů, peněžnictví a zahraničního obchodu dne 17. ledna 1972 rozkaz č. 2 o mzdové preferenci pracovníků Stavební výroby federálního ministerstva vnitra.

Rozkaz ministra vnitra ČSSR nabyly účinnosti dnem vydání. Lze do něho nahlédnout ve federálním ministerstvu vnitra.

#### Správa federálních hmotných rezerv

vydala podle § 43 odst. 2, zákona č. 133/1970 Sb. výnos ze dne 21. ledna 1972 čj. FEO-31/72/022/A-10/B, o úpravě mzdových podmínek dělníků v organizaci Skladex.

Výnosem se sjednocují mzdové podmínky dělníků organizace Skladex s účinností od 1. února 1972.

Současně se zrušuje výnos předsedy Správy státních hmotných rezerv o mzdových podmínkách dělníků zaměstnaných na závodech Správy státních hmotných rezerv ze dne 25. června 1965 čj. PAM 730 ve znění jeho změn a doplňků. Pro dělníky začleněné do organizace z podniku Balírna obchodu zároveň pozbývá platnosti výnos ministerstva vnitřního obchodu č. 43/1961 o mzdových podmínkách dělníků zaměstnaných v podnicích státního obchodu ve znění jeho změn a doplňků.

Do výnosu je možno nahlédnout na Správě federálních hmotných rezerv a v organizaci Skladex.

#### Ministerstvo průmyslu České socialistické republiky

vydalo podle § 239 zákopíku práce č. 65/1965 Sb., ve znění zákona č. 153/1969 Sb. v dohodě s ministerstvem práce a sociálních věcí České socialistické republiky a v dohodě s příslušnými ústředními výbory odborových svazů výnos č. 5/1971 ze dne 1. 12. 1971, kterým se stanoví podmínky pro uzavírání dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr v organizacích ministerstva průmyslu ČSR

Výnos se vztahuje na uzavírání dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr organizacemi podřízenými ministerstvu průmyslu ČSR a na udělování souhlasu pracovníkům organizací k dohodám uzavíraným s jinými organizacemi.

Výnos nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1972 a byl uveřejněn ve Zpravodaji ministerstva průmyslu České socialistické republiky, částka 16 1971.

Do výnosu je možno nahlédnout na ministerstvu průmyslu ČSR a ve všech organizacích tohoto ministerstvu podřízených.

#### Ministerstvo průmyslu České socialistické republiky

vydalo podle § 43 odst. 2 zákona č. 133/1970 Sb., o působnosti federálních ministerstev, v dohodě s federálním ministerstvem práce a sociálních věcí, ministerstvem práce a sociálních věcí České socialistické republiky a příslušnými ústředními výbory odborových svazů

1. výnos č. 8/1971 ze dne 25. listopadu 1971, o odměňování dělníků v organizacích ověřujících zásady racionalizace soustav základních mezd,

**2. výnos č. 7 ze dne 25. listopadu 1971, o odměňování technickohospodářských pracovníků v organizacích ověřujících zásady racionalizace soustav základních mezd.**

Oba výnosy byly zaslány vybraným organizacím ministerstva průmyslu ČSR, v nichž se na základě rozhodnutí MP ČSR ověřují zásady racionalizace soustav základních mezd ve smyslu usnesení vlády ČSSR ze dne 22. dubna 1971 č. 101. Výnosy nabývají v jednotlivých organizacích účinnosti dnem, který určí MP ČSR a je možno do nich nahlédnout na ministerstvu průmyslu ČSR a v organizacích, ve kterých se ověřují zásady racionalizace soustav základních mezd.

**Ministerstvo školství České socialistické republiky**

vydalo **Organizační směrnice pro mateřské školy a dětské útulky — doplňky** ze dne 28. prosince 1971, čj. 29 893/71-201. Směrnice doplňují Organizační směrnice pro mateřské školy a dětské útulky ze dne 27. února 1968 čj. 8 870/68-1/2 publikované ve Věstníku ministerstva školství a ministerstva kultury, roč. 1968, str. 137 a registrované ve Sbírce zákonů ČSSR, částka 12/1968 ve znění doplňků ze dne 8. července 1969, čj. 22 021/69-1/2, publikované ve Věstníku ministerstva školství a ministerstva kultury, roč. 1969, str. 85, registrované ve Sbírce zákonů ČSSR 1969, částka 30/1969 Sb.

Nové směrnice — doplňky upravují zřízení a provoz přípravných oddělení, určených pro děti ve věku od 5 let, které nemohly být přijaty do mateřské školy a byly zapsány do 1. ročníku základní devítileté školy.

Nové směrnice — doplňky nabývají účinnosti dnem 1. ledna 1972 a jsou publikovány ve Věstníku ministerstva školství a ministerstva kultury České socialistické republiky roč. 1972, sešit 1, do něhož lze nahlédnout v odborech školství ONV a KNV i u ředitelky každé mateřské školy.

**Ministerstvo školství České socialistické republiky**

vydalo v dohodě s ministerstvem zdravotnictví ČSR po projednání s ostatními zúčastněnými ústředními orgány podle § 31 odst. 2 zákona č. 186/1960 Sb., o soustavě výchovy a vzdělávání (školský zákon) **směrnice** ze dne 18. února 1972 čj. 7 914/72-213, jimiž se mění a doplňují směrnice ministerstva školství ČSR o přijímání ke studiu na školách poskytujících střední a vyšší vzdělání.

Směrnicemi se mění a doplňují ustanovení § 2, 4, 6 a 7 směrnic ministerstva školství ČSR ze dne 8. dubna 1970 čj. 14 550/70-II/3a (Věstník MŠ a MK ČSR 1970, str. 21) ve znění směrnic ze dne 2. dubna 1971 čj. 10 804/71-213 (Věstník MŠ a MK ČSR, str. 37).

Směrnice nabývají účinnosti dnem 20. února 1972 a jsou uveřejněny ve Věstníku ministerstva školství a ministerstva kultury ČSR roč. 1972, sešit 2, byly zaslány též přímo krajským národním výborům a Národnímu výboru hlavního města Prahy, kde je možno do nich nahlédnout.

**Ministerstvo školství České socialistické republiky**

vydalo **výnosem** ze dne 23. února 1972 čj. 8300/72-132 **doplňků k výnosu** ministerstva školství České socialistické republiky ze dne 30. září 1971 čj. 25 000/71-132, kterým se vydává **platový řád pro učitele vysokých škol**. Tento výnos upravuje odměny za výkon funkcí vedoucích ústavů, tajemníků pro pedagogickou činnost (zástupců ředitelů), tajemníků pro vědeckou činnost, vedoucích oddělení a vedoucích kabinetů na ústavech marxismu-leninismu vysokých škol.

Uvedený výnos nabývá účinnosti dnem 23. února 1972.

Výnos byl zaslán jako příčná instrukce vysokým školám, na nichž jsou zřízeny ústavy marxismu-leninismu, a lze do něj nahlédnout na rektorátech vysokých škol a děkanátech samostatných pedagogických fakult, popř. na ministerstvu školství.